

Nederlandse Zorgautoriteit t.a.v. mevrouw G. Engwirda Postbus 3017 3502 GA Utrecht

Autoriteit Persoonsgegevens

Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag Hoge Nieuwstraat 8, 2514 EL Den Haag T 070 8888 500 - F 070 8888 501 autoriteitpersoonsgegevens.nl

Datum 8 juli 2024 Ons kenmerk z2024-007837

Uw brief van 29 februari 2024

Contactpersoon

Uw kenmerk 0481514/1520424

Onderwerp

Regeling aanlevering declaratiegegevens ziektekostenverzekeraars

Geachte mevrouw Engwirda,

Bij brief van 29 februari 2024 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over het concept voor een Regeling aanlevering declaratiegegevens door ziektekostenverzekeraars (hierna: het concept).

De AP heeft enkele aanmerkingen op het concept die aanpassing van de toelichting vereisen.

Hoofdlijn

- Onderbouwing van de noodzaak van verwerking van door de Nza gespecificeerde persoonsgegevens voor de uitvoering van de wet is te generiek. De toelichting behoeft aanvulling met de bij het bepalen hiervan gehanteerde kaders en/of criteria bevatten.
- De toelichting gaat niet in op de wijze van toetsing aan de noodzaak bij verdere verwerking voor andere taken van de Nza.
- In de keten van gegevensverstrekking zorgaanbieders-ziektekostenverzekeraars-NZa ontbreekt het aan een helder beeld over het invulling geven aan informatieverplichtingen jegens betrokkenen. De toelichting kan hiervoor worden benut.

Strekking van het concept

De regeling strekt er toe te bepalen welke declaratiegevens, met welke frequentie, door ziektekostenverzekeraars - al dan niet met tussenkomst van Vektis – moeten worden aangeleverd aan de NZa. In artikel 4 van de Regeling worden de aan te leveren sectorale declaratiesets benoemd en in bijlage 1 van de Regeling is per gegevensset een volledig overzicht van informatie-elementen te vinden die aan de de NZa moeten worden aangeleverd. De in dit kader door de NZa te ontvangen gegevens zijn niet direct

Datum 8 iuli 2024 Ons kenmerk

z2024-007837

herleidbaar. In de stroom van de aanlevering door ziektekostenverzekeraars via ZorgTTP worden die gegevens door ZorgTTP ontdaan van direct herleidbare persoonsgegevens en gepseudonimiseerd. In een andere aanleveringsstroom is geen sprake van direct herleidbare gegevens, waardoor aanlevering via ZorgTTP en pseudonimisering ook niet nodig is. In de toelichting is aangegeven dat de NZa wel de vier cijfers van de postcode van de client, het geboortejaar en het geboortekwartaal ontvangt.

Wetgevingstoets

Onderbouwing noodzaak van aard en omvang van aan te leveren gegevenssets

In de toelichting bij de Regeling wordt volstaan met een stelling dat sprake is van een noodzaak tot verwerking van de – in de Regeling gespecificeerde – gegevenssets, zonder dat dit verder wordt onderbouwd. Ook wordt niet voorzien in een verdere specificatie van welke taken, in welke specifieke sector(-en) die noodzaak met zich meebrengen.

De AP constateert dat de NZa daarmee niet voldoet aan een op haar rustende verantwoordelijkheid om inzichtelijk te maken en te onderbouwen <u>dat</u> de in de Regeling opgenomen specificaties en concretiseringen van de (wettelijke) verplichting tot verstrekkinging noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de wet. De nu gegeven toelichtingen en verwijzingen naar taken op grond van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg) zijn daarvoor te generiek. De NZa biedt zo onvoldoende inzicht in de (ongetwijfeld bij de NZa intern opgestelde en gehanteerde) kaders met criteria voor de bepaling van de aard en omvang van de onderscheiden declaratieset.

De AP concludeert dat de toelichting moet worden aangevuld met de hoofdlijnen van het algemeen ter zake gehanteerde beleidskader en de daarin opgenomen criteria.

Informatieverstrekking over potentiele, verdere verwerking door de NZa van verzamelde persoonsgegevens. In de toelichting bij de Regeling aanlevering declaratiegegevens ziektekostenverzekeraars (maar ook in een aantal andere Regelingen) is een passage opgenomen die refereert aan-mogelijke - verdere verwerking door de NZa van verkregen persoonsgegevens voor de andere taken van de NZa. In algemene zin wordt hier wel aangegeven dat er sprake is van zo'n bevoegdheid van de Nza, maar niet wordt toegelicht of en zo ja hoe bij een eventuele verdere verwerking wordt getoetst aan de noodzaak van die verdere verwerking met een bepaalde aard of omvang voor een specifieke, andere taak van de NZa. In zo'n toetsing aan en onderbouwing van de noodzaak dient in concrete situaties van verdere verwerking wel te zijn voorzien.

De AP concludeert dat de NZa inzchtelijk moet maken dat hier op gepaste wijze mee wordt omgegaan door in de toelichting de hoofdlijnen te schetsten van criteria en procedures bij toetsing van de noodzaak tot verder verwerken voor andere taken.

Vormgeving aan verantwoordelijkheden voor het informeren van betrokkenen over de verwerking van hun persoonsgegevens door de NZa.

De verplichte verstrekking van declaratiegegevens door ziektekostenverzekeraars aan de NZa zal bij betrokkenen veelal niet bekend zijn. Indien dit wel bekend wordt zal dat mogelijk tot vragen, onrust en

Datum 8 juli 2024 Ons kenmerk

z2024-007837

misvattingen kunnen leiden. De AP constateert daarbij dat er geen helder beeld is over de invulling die in de keten zorgaanbieder-ziektekostenverzekeraar-NZa wordt gegeven c.q. zou moeten worden gegeven aan de respectievelijke verantwoordelijkheden voor het informeren van betrokkenen ter naleving van de artikelen 13 en 14 van de AVG). Ook in deze toelichting wordt over deze kwestie geen duidelijkheid geboden zodat een belangrijke gelegenheid om de gegevensverwerking door de NZa voor haar taakuitoefening transparant(-er) te maken en daarmee mogelijkerwijs ook begrip en draagvlak te verwerven of te behouden wordt gemist.

De AP adviseert de NZa de toelichting op dit punt aan te vullen.

Werklast AP

De AP merkt op dat het concept naar verwachting niet zal nopen tot extra inzet door de AP.

Openbaarmaking

Deze wetgevingstoets wordt binnen twee weken op de website van de AP gepubliceerd.

Hoogachtend, Autoriteit Persoonsgegevens,

Aleid Wolfsen voorzitter

Datum 8 juli 2024 Ons kenmerk z2024-007837

-Bijlage

__*__

Toetsingskader AP

De AP beziet of het concept met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens strookt met het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU), de AVG (Verordening 2016/679) of de Richtlijn politie en Justitie (richtlijn 2016/680), de algemene rechtsbeginselen van de EU en het overige relevante recht, waarbij onder meer voldoende aannemelijk moet zijn gemaakt dat voldaan wordt aan het evenredigheidsbeginsel, doordat:

- 1. het concept geschikt is om de nagestreefde doelstelling van algemeen belang of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen te verwezenlijken (geschiktheid);
- 2. het doel niet redelijkerwijs even doeltreffend kan worden bereikt op een andere wijze, die de grondrechten van de betrokkenen minder aantast (subsidiariteit);
- 3. de inmenging niet onevenredig is aan dat doel, wat met name een afweging impliceert van het belang van het doel en de ernst van de inmenging (proportionaliteit);
- het concept voldoende duidelijk en nauwkeurig is over de reikwijdte en in de toepassing voorspelbaar is (rechtszekerheid);
- het concept voldoende aangeeft in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden persoonsgegevens kunnen worden verwerkt, en aldus waarborgt dat de inmenging tot het strikt noodzakelijke wordt beperkt (inhoudelijke en procedurele waarborgen) en
- 6. het concept verbindend is naar nationaal recht (verbindendheid naar nationaal recht).

De AP slaat daarbij in het bijzonder acht op de rechten van betrokkenen en de overeenstemming van het concept met artikel 6, eerste en derde lid, en 9, van de AVG (Verordening 2016/679), dan wel 8 en 10 van de Richtlijn politie en Justitie (richtlijn 2016/680) en met de in artikel 5 van de AVG dan wel artikel 4 van de Richtlijn vastgestelde beginselen. Hieruit volgt onder andere dat:

- (a) verwerkingen rechtmatig, behoorlijk en transparant moeten zijn ten aanzien van de betrokkene;
- (b) dat persoonsgegevens alleen mogen worden verzameld voor welbepaalde, nadrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doeleinden; en
- (c) verwerkingen toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat voor de doeleinden noodzakelijk is.

__*__